

VIZITKA

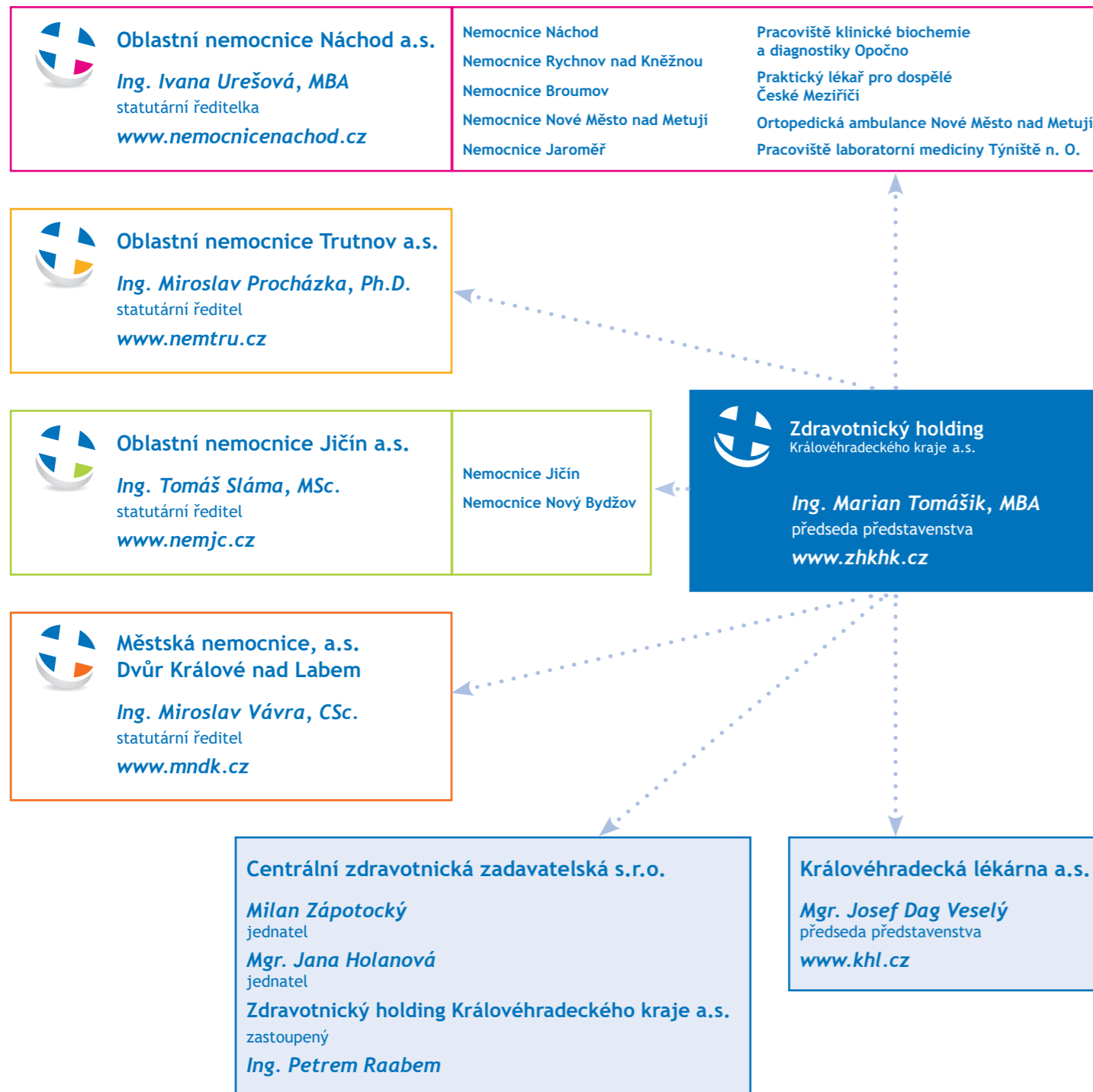

- **Výsledky loňského hospodaření nemocnic**

- **Biologická léčba migrén v náchodské nemocnici**

- **Rozhovor: lékař Josef Borovka o zahraničních misích**

Struktura Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje a.s.

VIZITKA
Ročník IV, číslo 1/2020
Hradec Králové, 6. 3. 2020
Uzávěrka tohoto čísla: 20. 2. 2020
Evidenční číslo MK ČR E 22510
ISSN 2464-7632

Vydává:
Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje a.s.
Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové
Provozní a doručovací adresa:
Švendova 1282, Hradec Králové, 500 03
www.zhkhk.cz
IČO: 259 97 556

Adresa redakce:
Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje a.s.
Redakce časopisu VIZITKA
Švendova 1282,
Hradec Králové, 500 03

Kontakty a inzerce:
tel.: +420 734 763 289
e-mail: chyttilova@zhkhk.cz

Redakční rada:
Ing. Marian Tomášik, MBA
Lucie Chyttilová
Mgr. Renata Dušková, MBA

Sazba a grafická úprava: Jana Vávrová
Tisk: RK TISK, Hradecká 1130, 506 01 Jičín
tel.: 493 546 911-19, e-mail: rktisk@rktisk.cz

Není-li uvedeno jinak, jsou fotografie pořízeny zaměstnanci společností ZH KHK a.s. a pocházejí z archívů těchto společností.
Za obsahovou správnost příspěvků odpovídají uvedení autoři.
Časopis VIZITKA je zveřejněn též na webových stránkách ZH KHK na adrese www.zhkhk.cz/casopis

Pokyny pro autory:
Text příspěvku odevzdávejte elektronicky, zpracovaný v editoru Microsoft Word.
Doprovodný obrazový materiál nekládejte do textu, ale posílejte samostatně.
Podklady prosím zasílejte na email redakce.

Uzávěrka příštího čísla: 15. 5. 2020

Obsah

- 3 Úvodníky**
Aleš Cabicar
Marian Tomášik
- 4 Zdraví 2030**
Zdravotníci v kraji se musí připravovat na stárnoucí populaci
- 5 Ekonomika**
Vedení Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje se s odbory dohodlo na navýšení mezd v krajských nemocnicích pro rok 2020
- 6 – 7 Naše péče**
Náchodská radiodiagnostika se dočkala magnetické rezonance
MUDr. Miroslav Škoda: Nejmodernější léčba migrén pomůže pacientům s komplikovanými stavy
- 8 – 9 Investujeme do modernizace nemocnic**
Evropské peníze letos pomůžou dalším oddělením
Výstavba nových náchodských pavilonů jde do finále
Městská nemocnice Dvůr Králové nad Labem má nový výpočetní tomograf
- 10 – 11 Ze života nemocnic**
Víkendový ultrazvukový kurz na jičínské interně
Náchodská nemocnice se zúčastnila Živé knihovny povolání
Plesáš, plesám, plesáme
Důležité termíny pro jaro 2020
- 12 – 13 Rozhovor**
MUDr. Josef Borovka: Zprávy od rovníku
- 14 Porodnost v roce 2019**
V porodnicích zdravotnického holdingu se vloni narodilo 3104 dětí
Novinky v našich porodnicích
- 15 Nová jídelna Náchod**
Láska prochází žaludkem... i v nemocniční jídelně!
- 16 Naši sponzoři**
Dárky pro malé pacienty
Nové kočárky pro nejmenší pacienty
Zdravotnický nadační fond města Rychnova n. K.
- 17 Královéhradecká lékárna**
Mgr. Václav Polívka: Alergie začínají dříve, jsou silnější a je jich víc
- 18 Personální novinky**
Ukrajinské sestry i jejich nadřízení vyplnili dotazníky spokojenosti
Prezentace ZH KHK a.s. a nemocnic
Personální změny na vedoucích místech
- 20 Urgentní příjmy**
Urgentní příjmy: nové postupy i odpovídající ohodnocení péče
- 21 Děje se v krajském zdravotnictví**
Krajští záchranáři převedli svou loňskou činnost do čísel
- 22 – 23 To jsme my**
Očima tiskové mluvčí

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

začíná jaro a příroda, která přes zimu ještě nestihla pořádně zamrznout, už se zase probouzí do další sezóny. Odpočinku není nazbyt ani ve zdravotnictví. Vy, kteří jste si vybrali medicínu jako své životní poslání, pracujete v nekončícím procesu péče o pacienty. Díky svému povolání ovšem máte možnost zažívat mimořádný pocit, že Vaše práce má smysl. Vašeho úsilí si velmi vážím. I proto jsem vskutku rád, že se nám podařilo ve spolupráci s odbory a kolegy z vedení Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje připravit dohodu o navýšení tarifní části mzdy v průměru o 6 %.

Další významnou událostí v uplynulém čtvrtletí bylo bezesporu zahájení provozu magnetické rezonance v Náchodě. Proces získání přístroje byl velmi složitý a jsem hrdý na to, že jsme ho dotáhli do konce. Spuštění provozu náchodského „magnetu“ významně zvyšuje úroveň služeb, které můžeme nabídnout pacientům. Zajišťování finančních prostředků na smysluplné investice do krajského zdravotnictví je mým denním chlebem, proto jsem rád, že se nám daří stále přemýšlet

Vážení čtenáři,

dovolu, abych navázal na slova náměstka Cabicara a provedl krátkou, ale ne nepodstatnou bilanci naší práce. Rád a s hrdostí vás chci seznámit s předběžným výsledkem hospodaření našeho koncernu, který v roce 2019 skončil ziskem 43,3 mil. korun. Tohoto

plánované vize v hmatatelnou realitu. Největší stavební akcí, která v letošním roce spěje ke zdárnému konci, je pochopitelně výstavba nových pavilonů v Náchodě. Vedle tohoto velkého projektu ovšem probíhá celá řada dalších investičních akcí, a to napříč všemi nemocnicemi. V Trutnově se staví nová budova pro transfúzní oddělení, hematologickou laboratoř a oddělení nukleární medicíny, v Jičíně jsou v plném proudu práce na vstupním objektu s lékárnou a Dvůr Králové v uplynulých dnech převzal nový přístroj počítačové tomografie. Aktuálně také probíhají práce na projektových dokumentacích k výstavbě nového pavilonu A v jičínské nemocnici i rekonstrukci porodních boxů v Rychnově.

Nejsou to ale jen investice, nové přístroje a výstavba, co zvyšuje atraktivitu našich zařízení. S potěšením sleduji, jak vzrůstá odbornost našich pracovišť. Kupříkladu náchodská neurologie od března otevírá poradnu pro léčbu migrén, a coby nově certifikované centrum léčby bolestí hlavy začíná nabízet nejnovější biologickou léčbu. I o tom si můžete přečíst na dalších stránkách Vízitky, kterou právě držíte v rukou.

Přeji Vám pěkné jaro. A budu se těšit na setkání s Vámi třeba na některém ze Dnů zdraví, které od dubna do června proběhnou v Rychnově, Jičíně, Brumově a ve Dvoře Králové nad Labem. Je to dobrá příležitost prezentovat služby našich nemocnic široké veřejnosti a především, což je také úloha zdravotníků, šířit osvětu o tolik potřebné prevenci. Za své zdraví by měl být totiž zodpovědný především každý sám.

S úctou
Aleš Cabicar

výsledku si velmi vážím, protože zdravotnictví není byznys jako každý jiný, ale má svá výrazná specifika. V našich nemocnicích musíme v první řadě poskytovat kvalitní zdravotní péči a vyjít potřebám pacientů, ale zároveň myslet i na rentabilitu. S tím souvisí práce s přibývající administrativou, zejména kvůli správnému vykazování poskytnutých výkonů.

Pokud hospodaření společností zdravotnického holdingu rozeberu jednotlivě, s největším ziskem skončila Nemocnice Náchod, a to 18,1 mil., dále Královéhradecká lékárna s 13 mil., nemocnice Trutnov 5,4 mil., nemocnice Dvůr Králové nad Labem 4,1 mil. a nemocnice Jičín 2,3 mil.

Po dlouhé době je to poprvé, kdy všechny nemocnice hospodařily s pozitivním hospodářským výsledkem, a jak už jsem předeslal, je to především výsledek vaší práce, za kterou vám i touto cestou srdečně děkuji. Svým dílem přispěl i Zdravotnický holding

Královéhradeckého kraje zefektivněním některých procesů, což považují také za dobrou zprávu.

Dovolím si ještě krátké hodnocení, které vyjadřuje míru zlepšení hospodaření jednotlivých společností v porovnání k roku 2018. Zde je třeba zdůraznit, že do tohoto výsledku se promítlo v největší míře společné jednání se zdravotními pojišťovkami, které vedlo k proplacení neuhrazené péče v předchozích letech. Tato situace se již v letošním roce nebude opakovat, v tomto ohledu se tudíž jednalo o zcela mimořádný rok. Nemocnice Náchod dosáhla v meziročním porovnání zlepšení o 47 mil., nemocnice Trutnov o 8,1 mil., nemocnice Dvůr Králové nad Labem o 4,7 mil., Královéhradecká lékárna o 2 mil.

a nemocnice Jičín o 1,8 mil.

Až budeme příští rok bilancovat výsledky za rok letošní, nemusí být trend meziročního srovnání tak pozitivní jako letos. Důvodů je hned několik. Od snížení počtu oddělení se závazkem veřejné služby, přes nárůst mezd našich zaměstnanců oproti roku 2019 o cca 100 mil. Kč a výrazné zvýšení cen energií, až po již zmíněnou předpokládanou absenci doplatků od zdravotních pojišťoven za předchozí roky. Nadále bude přitom nezbytné investovat do obnovy technologií našich nemocnic a stabilizaci personálu. Jsou to výzvy, které stojí před námi a kterým se postavíme čelem. V loňském roce se jasně ukázalo, že pokud krajské nemocnice týmově spolupracují, jsou silným partnerem v jakékoliv diskuzi. Budeme

proto v tomto trendu pokračovat i nadále. Rád bych ještě vyjádřil poděkování všem, kteří se podíleli na dodávce a implementaci nemocničního informačního systému (NIS), ale zejména vedoucím oddělení IT jednotlivých nemocnic, jejichž pracovní nasazení bylo v poslední době enormní. U projektu NIS jsme v uplynulém kvartálu dokončili zpracování detailní analýzy implementace produktu v rámci všech nemocnic. Řídícímu výboru bylo doporučeno zahájit třetí etapu díla, a to zpracování Detailního projektu implementace produktu pro Oblastní nemocnici Jičín. Věřím, že pracovní nasazení všem zainteresovaným vydrží a v létě začneme s implementací NIS v jičínské nemocnici.

Marian Tomášik

Zdravotnictví v kraji se musí připravovat na stárnoucí populaci

Hradec Králové – Zdravotnictví v Královéhradeckém kraji bude v příštích letech čelit otázce, jak řešit zvýšenou potřebu dostupné zdravotní péče pro postupně stárnoucí populaci obyvatel. Prognózy vývoje stárnutí obyvatel představil na semináři s názvem Zdraví a zdravotnictví v Královéhradeckém kraji v roce 2030 ředitel Ústavu zdravotnických informací a statistik ČR Ladislav Dušek. V kraji totiž postupně roste procento seniorů, kteří budou dříve či později potřebovat zdravotní péči. Kraj je navíc z hlediska celorepublikového průměru už nyní jedním z nejstarších. Získané informace budou podkladem pro Koncepti zdravotnictví pro roky 2021 – 2025.

Na pozvání náměstka hejtmana pro zdravotnictví Aleše Cabicara představil v polovině února na půdě krajského úřadu v Hradci Králové ředitel Ústavu Ladislav Dušek současný vývoj stárnutí populace a prognózy příštích let. Infomace si poslechli nejen radní, ale i ředitelé krajských nemocnic a Fakultní nemocnice v Hradci Králové a zástupci pojišťoven. Ti všichni totiž budou muset připravovat plán, na základě kterého bude zajištěna péče o pacienty i do budoucna, a to v rámci celého systému krajského zdravotnictví a dále pak v návaznosti na sociální péči.

Ze současných dat z Národního informačního zdravotnického systému vyplývá, že Královéhradecký kraj je jedním z nejstarších krajů v republice a dokonce i v celé Evropské unii. „V tuto chvíli je Česká republika nad průměrem tzv. indexu závislosti Evropské unie, tedy počtu lidí v produktivním věku na jednoho seniora. Vyjádřeno

čísly je to 3,6 obyvatel produktivních na 1 seniora. Za deset let to ale bude už 2,6. Samotný hradecký region je na tom ještě hůře, protože se už nyní pohybuje na čísle 3,2 a v budoucnu to bude 2,4. Kdyby se tak nyní tento region oddělil a vznik by z něho samostatný stát, byl by nejstarší v celé Evropské unii,“ uvedl v přednášce Ladislav Dušek. Co se týká tématu rostoucí střední doby dožití, i ta se postupně v našem kraji zvyšuje a přináší s sebou značná rizika a budoucí potřeby obyvatel. „Například se to odráží i na výrazném nárůstu jednočlenných domácností s velkým podílem seniorů. I v tomto ohledu je bohužel hradecký region na vrcholu, kdy je tu, oproti jiným místům v republice, významně zastoupena kategorie samostatně žijících žen a mužů nad šedesát let. A predikce stárnutí je ještě progresivnější. To vše má dopady i na samotné zdravotnictví. A to nejenom z pohledu nemocnosti, ale i z pohledu delší hospitalizace a vyšší potřeby sociálních zdravotních služeb,“ míní Ladislav Dušek.

S výsledky a potřebou na situaci reagovat v dlouhodobém měřítku souhlasí i náměstek pro zdravotnictví Aleš Cabicar: „V tuto chvíli připravujeme koncepti krajského zdravotnictví na roky 2021 až 2025 a informace pana profesora Duška jsou pro nás zcela zásadní. Je velmi podstatné mít relevantní data z vývoje za poslední čtyři roky a zároveň vědět, jaké jsou trendy a demografický vývoj obyvatelstva v kraji. Cílem koncepce je pak pokrýt veškeré potřeby obyvatelstva, vědět, jak by se mělo naše zdravotnictví chovat a o co v následných letech starat. Do všech krajských nemocnic se totiž za poslední roky investují stovky milionů do jejich rozvoje,

ať už do stávajících či nových prostor, tak do přístrojového vybavení a zde jsou jasná čísla, že je to potřeba.“ Kraj ale počítá i s nutnou návazností na sociální oblast: „Jsme sice v rámci Evropské unie nejstarší, ale není to dáno jen stárnoucí populací, ale zejména i aktivním přístupem rozvoje zdravotnictví a prodloužením délky dožití. Proto se musíme ve spolupráci se sociální oblastí připravovat i na řešení následné péče a na ambulantní sektor. S tím souvisí např. i denní stacionáře a domácí péče,“ doplňuje náměstek Cabicar.

Samotné nemocnice i kraj ale reagují i na budoucí potřebu lékařů a nelékařského zdravotnického personálu, čemuž byl na přednášce také věnován významný prostor.

„Tento celorepublikový problém je spíše systémovou záležitostí vzdělávání budoucích lékařů a sester, nicméně my se snažíme vyjít budoucím lékařům a zdravotníkům při nástupu maximálně vstříc. Máme dva přístupy – jeden se týká podpory mladých lékařů, kdy kraj vypisuje stipendijní program, který je motivací pro nástup do některé z našich nemocnic a druhý se týká nelékařského zdravotnického personálu. Zde jsme ve spolupráci s městy vytvořili nadační fondy, které mají opět za cíl motivovat budoucí zdravotní sestry k nástupu do našich zařízení. Oba projekty jsou úspěšné a daří se nám volné pozice obsazovat,“ uvedl Aleš Cabicar.

Kompletní studii Zdraví 2030 najdete na webových stránkách www.zhkhk.cz

-MD-

Vedení Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje se s odbory dohodlo na navýšení mezd v krajských nemocnicích pro rok 2020

Vedení Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje a.s. a zdravotnické odborové organizace z jednotlivých nemocnic se ve středu 9. 1. 2020 na jednání domluvili na podmínkách uzavření nové kolektivní smlouvy pro letošní rok. Přinese navýšení mzdových tarifů ve všech nemocnicích, v celkovém objemu téměř sto milionů korun. Zaměstnancům vzroste tarifní složka mzdy průměrně o 6 %.

Společná jednání probíhala už od září loňského roku. Odbory od začátku jednání poukazovaly na nepochopitelnost mezd mezi státními a krajskými zdravotnickými zařízeními a vyjádřily požadavek na navýšení mezd, dále navýšení tarifní části mzdy oproti pohyblivé složce mzdy, případně posílení v oblasti bonusů a zaměstnaneckých be-

nefitů. Vedení zdravotnického holdingu, včetně ředitelů nemocnic, od počátku jednání nabízelo navýšení na úrovni vládou schváleného nárůstu tarifních platů v nemocnicích zřizovaných Ministerstvem zdravotnictví ČR.

„České zdravotnictví se potýká s dlouhodobou personální krizí. Navýšení mezd je způsobem, jak zaměstnancům poděkovat za jejich práci, které si vážím. Zároveň ale nemůžeme dopustit, aby výdaje na mzdy překročily ekonomické možnosti našich nemocnic,“ okomentoval situaci Ing. Marian Tomášik, předseda představenstva Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje.

Finální dohoda je pro obě strany kompromisem. Počítá s navýšením o téměř 7 milionů korun oproti původnímu

návrhu. V roce 2020 tak celkově vydá Zdravotnický holding na navýšení mezd v nemocnicích Královéhradeckého kraje 98,2 milionu korun. Tento nárůst bude z větší části pokryt z letos navýšených úhrad od zdravotních pojišťoven, část však musí ředitelé zajistit úspornými opatřeními, zejména z prostředků určených na provoz nemocnice.

„Děkuji ředitelům nemocnic, zástupcům LOK a Odborům NLZP v našich krajských nemocnicích za konstruktivní přístup! Je to skvělý výsledek a důležitý kompromisní řešení pro udržení dobrých vztahů mezi oběma stranami,“ zhodnotil jednání Aleš Cabicar, náměstek Královéhradeckého kraje pro zdravotnictví.

-LCh-

Kolektivní smlouva v náhodské nemocnici je podepsána

Prim. MUDr. Miluše Vidasovová

Jana Stránská

Tým jičínské interny

Náchodská radiodiagnostika se dočkala magnetické rezonance

diagnóz zůstává vyšetřením základním a lépe vypovídajícím, navíc je toto vyšetření také kratší a prostorově komfortnější.

Teď, v době spuštění vyšetření magnetickou rezonancí, je na vašem oddělení pouze jeden plnohodnotně proškolený lékař a další se toto řemeslo teprve učí. Jak dlouho bude proškolení dalších lékařů trvat?

Opakovaná výběrová řízení, složitá vyjednávání a náročné stavební práce. Magnetická rezonance pro náchodskou nemocnici se rodila v bolestech. O to větší radost z ní teď ale radiodiagnostické oddělení má. Vyšetření novým přístrojem se tu rozběhla na začátku února a primář Marek Strnad vidí posun svého oddělení jednoznačně. „Během jednoho roku jsme se posunuli o 100 let dopředu,“ řekl primář při slavnostním zahájení provozu. Zeptali jsme se ho, jak nový přístroj ovlivní chod oddělení.

Náchodská radiodiagnostika se jako spousta jiných oddělení napříč českým zdravotnictvím potýká s nedostatkem personálu. Může vám pořízení magnetické rezonance v tomto směru pomoci?

Věřím, že ano. Mnoho mladých lékařů už dnes preferuje menší nemocnice, ale musí mít perspektivu, že se zde mohou dále vzdělávat ve svém oboru. Pořízení magnetické rezonance nám tedy pomáhá nabídnout těmto mladým lékařům atraktivní pracovní podmínky. Na tomografických metodách celkově a magnetické rezonanci v současnosti radiodiagnostika stojí. V posledních deseti letech se tyto přístroje ohromně vyvinuly, což dělá tento obor velmi atraktivní. Máme tedy velkou naději, že se nám podaří v brzké budoucnosti přijmout nové lékaře.

Nahradí teď v Náchodě tedy magnetická rezonance CT vyšetření?

Magnetická rezonance a počítačová tomografie se vzájemně dobře doplňují a oba typy vyšetření mají své místo. Magnet má tu výhodu, že u něj odpadá riziko z rentgenového záření. Umožňuje vyšetření celého těla, zejména nervové soustavy, měkkých tkání pohybové soustavy, břicha a pánve. Obrazové rozlišení především měkkých tkání je vynikající, a proto dnes magnetická rezonance patří u některých onemocnění přímo k základním lékařským vyšetřením. Rentgenové vyšetření včetně výpočetní tomografie (CT) ale pro mnoho

vyšetření jako takové provádí laboranti. Pak je ale potřeba snímky popsat a k tomu je potřeba trénink. Čím více vyšetření lékař absolvuje, tím jsou jeho schopnosti popisování snímků lepší. Není však určen žádný minimální počet vyšetření, které musí lékař absolvovat. V současnosti snímky popisuje pouze MUDr. Petr Škoda, který zároveň zaučuje další naše lékaře. Spuštění magnetické rezonance v Náchodě tedy pro MUDr. Škodu znamená mnoho práce. Pořízení přístroje, kterým v Královéhradeckém kraji disponuje jen fakultní nemocnice, Oblastní nemocnice Trutnov a soukromá radiodiagnostická zařízení v Rychnově nad Kněžnou, se ale v kraji výrazně zkrátí čekací doby na toto vyšetření.

Pane doktore, už máte objednány první pacienty? Jaká je v současnosti čekací doba na vyšetření u vás?

Aktuálně je objednáno přibližně dvacet pacientů a čekací doba se pohybuje okolo dvou týdnů, to se bude ale měnit. Je ale třeba říct, že pacienty neobjednáváme podle toho, jak přijde žádanka, ale podle stanovené priority. Záleží na tom, jak lékař, který pacienta objednává, vyhodnotí akutnost jeho vyšetření. Posuzuje, jak případný nálezný z tohoto vyšetření může změnit léčbu, zda by měl být vyšetřen do týdne, nebo může počkat třeba tři měsíce. Podle toho se přiřazuje prioritou. Lékař musí každého pacienta individuálně vyhodnotit podle posouzení klinických informací, které má k dispozici u žádanky.

Jaký je tedy systém objednávání?

Objednání na vyšetření magnetickou rezonancí nezařizuje pacient, ale jeho indikující lékař. Ten vystavuje žádanku a v případě, že je vyšetření urgentní, domlouvá se se sloužícím radiologem. V těchto případech nabízíme první volný termín, většinou ještě tentýž den. Vyšetření, která spěchají např. do týdne, se domlouvají také osobně mezi lékaři. Všechny ostatní fungují tak, že indikující lékař vydá žádanku, která se osobně nebo elektronicky, dostane k nám,

kde někdo z lékařů radiologů určí prioritu vyšetření a určí termín dle našich možností.

Jsou pacienti, které magnetickou rezonancí nemůžete vyšetřit?

Ano, magnetická rezonance využívá velmi silného magnetického pole, takže může poškodit některé implantáty, například kardiostimulátor, neurostimulátor nebo inzulinové pumpy. Tyto pacienty tedy nevyšetřujeme, ale některé kardiostimulátory už je dnes možné po dohodě s ošetřujícím kardiologem přepnout do kompatibilního režimu a potom můžeme pacienta vyšetřit. Vyšetření je ale poměrně náročné i časově, pacient musí vydržet celou dobu ležet bez hnutí, což ne každý svede. Problém s tím mají například malé děti a nespouštějící pacienti, ty potom z tohoto důvodu vyšetřit nemůžeme.

NÁCHODSKÝ „MAGNET“ JE DRUHÝ V POŘADÍ, TŘETÍ SE PLÁNUJE

Královéhradecký kraj poskytl na nový přístroj včetně potřebných stavebních prací dotaci 46 milionu korun. Dotace je určena zároveň na sedmiletý pozáruční servis ve výši téměř osmi a půl milionu korun. Za přístroj a stavební úpravy zaplatí nemocnice dodavatel Siemens Healthcare 31 415 000 korun. Nevyčerpané finanční prostředky nemocnice vrátí Královéhradeckému kraji.

„Získání magnetické rezonance pro Oblastní nemocnici Náchod bylo opravdu složité – od přesvědčení zastupitelů, aby uvolnili finanční prostředky v rádech desítek milionů, přes jednání s přístrojovou komisí Ministerstva zdravotnictví, komplikované výběrové řízení, až po jednání se zdravotními pojišťovnami. Jsem rád, že se vše podařilo a magnetická rezonance může v Náchodě začít sloužit lidem.“ Popsal téměř tříletý proces Ing. Aleš Cabicar, náměstek hejtmana Královéhradeckého kraje pro zdravotnictví.

Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje nabízí vyšetření magnetickou rezonancí také v Oblastní nemocnici Trutnov. Tam byl nový přístroj zakoupen na jaře minulého roku.

„Zájem o vyšetření tohoto typu stále stoupá. Naším cílem je nabídnout tuto technologii také pacientům Oblastní nemocnice Jičín. V současné době už probíhá projektování nového pavilonu A jičínské nemocnice, kde počítáme i s magnetickou rezonancí. Doplnil Ing. Marian Tomášik, předseda představenstva Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje.“

Primář MUDr. Miroslav Škoda: Nejmodernější léčba migrén pomůže pacientům s komplikovanými stavy

Každého desátého člověka na světě trápí migréna. Nepříjemné záchvaty mohou pacienty s těžkou formou tohoto onemocnění často zcela paralyzovat. Pomoci může nejnovější metoda biologické léčby, kterou nabízejí specializovaná pracoviště. V posledních několika letech proto v České republice vzniká síť certifikovaných center pro diagnostiku a léčbu bolestí hlavy. Tato certifikace byla letos přidělena i neurologickému oddělení Oblastní nemocnice Náchod. V Královéhradeckém kraji jde o jedno ze tří center schválených Českou neurologickou společností. S primářem náchodské neurologie, MUDr. Miroslavem Škodou, jsme mluvili o nových možnostech, které díky tomu jeho oddělení získalo.

Jaké možnosti vám přidělení certifikovaného centra konkrétně přináší?

Umožňuje nám léčit pacienty s migrénou nejnovější metodou. Jedná se o preventivní léčbu takzvanými monoklonálními protilátkami, které se aplikují jednou měsíčně a výrazně snižují frekvenci bolestí hlavy. Revoluční je tato léčba v tom, že působí přímo na konkrétní receptory na mozkové tkáni, které spouští migrénu, a to tak, že se záchvat vůbec nerozvine. Tento způsob léčby migrény je ale vyhrazen jen pro omezenou skupinu pacientů, kteří nejsou dostatečně kompenzováni léčbou minimálně dvěma kategoriemi preventivních léků. Pojišťovny ve spolupráci s Českou společností pro bolesti hlavy vytvořily podrobná kritéria pro možnost využití tohoto způsobu terapie, která je ekonomicky velmi nákladná. Léčba monoklonálními protilátkami se provádí podkožní aplikací injekce jednou měsíčně s cílem dosáhnout minimálně 50procentní redukce frekvence záchvatů. Při neúspěchu se léčba ukončuje.

Už máte s touto léčbou první zkušenosti? Jak ji hodnotíte?

Ano, nový preparát už jsme vyzkoušeli u několika pacientů s komplikovanou migrénou a jeví se velmi dobře. Prakticky u všech došlo k výraznému snížení frekvence záchvatů. Důležitá je správná indikace pacientů, protože na jiné typy bolestí hlavy tato metoda neúčinkuje.

Přibývá během posledních let pacientů s migrénou?

Myslím, že ne. Vyvíjí se pouze léčba, která se neustále zlepšuje. V naprosté většině případů se daří dostat migrénu pod kontrolu při používání profylaxe záchvatů tabletami. Podařilo se zamezit používání obsolentních léků při léčbě záchvatů, jako byl ergotamin nebo diazepam. V současnosti se k terapii vlastní záchvatu migrény užívají zejména triptany nebo nesteroidní antirevmatika. U žen s vazbou migrény na menstruaci funguje dobře Indometacin ve formě čípků.

Jak můžete rozeznat bolest hlavy od migrény?

Migréna je specifická forma bolesti hlavy, která má typické příznaky. Je to záchvatovitá bolest, která má typicky pulzující charakter. Většinou začíná bolestmi jedné poloviny hlavy. Časté bývají nevolnost a zvracení, světloplachost, intolerance hluku a další projevy. Migréna, zejména frekventní, se pak může kombinovat s dalšími obtížemi, například s depresí nebo s postižením krční páteře.

Jak nejčastěji migréna vzniká? Pozorujete u vašich pacientů společné spouštěče?

Je to různé. U někoho spustí migrénu stres, u někoho jiného naopak propukne v době, kdy je bez starostí, na dovolené, takže se to dá těžko specifikovat.

Lidé obvykle běžnou bolest hlavy řeší různými léky na bolest. Je lepší si vzít pilulku,

nebo počkat, zda bolest odezní sama?

Pokud začíná záchvat migrény, je určitě lepší vzít si jakýkoliv vhodný lék na bolest včas. Později už by nemusel být účinný. Pokud člověk při migréně zvrací, je vhodná aplikace léku v nosním spreji nebo čípku.

Trápí migrény častěji ženy či muže?

V dospělém věku převážně ženy, a to až třikrát častěji než muži. Souvisí to i s hormonálními změnami. Například po menopauze se většinou migréna zklidňuje, až zmizí. U některých žen se mohou migrény objevit nebo zhoršit při používání hormonální antikoncepce.

-LCh-

Primář neurologického oddělení, MUDr. Miroslav Škoda, pracuje v náchodské nemocnici už 39 let. Primářem neurologie se stal před 25 lety. Za roky své úctyhodné praxe zaznamenal obrovský posun v diagnostice a léčbě mozkových příhod i roztroušené sklerózy. Aktuálně vítá možnost nejmodernější léčby migrény, kterou náchodská nemocnice získala díky certifikaci Centra pro diagnostiku a léčbu bolestí hlavy.

Evropské peníze letos pomůžou dalším oddělením

Mnoho hodin práce, vypitých káv a napínavých chvil mají na kontě pracovníci technických úseků našich nemocnic, když připravují podklady pro žádosti o evropské dotace. Výsledek však stojí za to. Integrovaný operační program výrazně pomáhá k modernímu vybavení oddělení nemocnic napříč celým Královéhradeckým krajem. Letos se tak díky evropským penězům, usilovné práci našich lidí a finančnímu příspěví nemocnic pořídí vybavení v celkové hodnotě 118 milionů korun, a to do Broumova, Náchoda, Rychnova nad Kněžnou, Jičína, Nového Bydžova, ale i na rehabilitaci do Nové Paky či Chlumce nad Cidlinou.

Aktuální výzva s číslem 31 nese název Zvýšení kvality návazné péče. Oblastní nemocnice Náchod v rámci ní podala ke schválení dvě projektové žádosti. První z nich počítá s přístrojovým vybavením do Náchoda a Broumova. Jedná se např. o RTG pro Broumovskou nemocnici, chirurgické a gynekologické operační stoly, infuzní techniku, nebo zařízení na bázi MALDI TOF, díky kterému dojde k výraznému urychlení vyhodnocování biologického materiálu v mikrobiologické laboratoři. To vše v celkové hodnotě přesahující 54 milionů korun.

Druhý projekt plánuje pořízení zdravotnického vybavení pro nemocnici Rychnov nad Kněžnou ve výši bezmála 32 milionů

korun. Nemocnice se dočká například laparoskopické věže, operačních stolů, inkubátorů, infuzní techniky, ultrazvukových přístrojů pro využití v gastroenterologii či kardiologii, rehabilitační vany nebo vybavení pro endoskopii.

„Naplněním projektů získají nemocnice moderní přístrojové vybavení, které přispěje ke zlepšení diagnostiky a obnově zastaralých a poruchových přístrojů za moderní. Umožní rovněž významné zlepšení léčebných výsledků a rozšíření terapeutických možností. Zároveň dojde k velkému rozšíření přístrojového vybavení nemocnic tak, aby v tomto ohledu dosáhly odpovídající technické úrovně,“ shrnuje význam investic technický náměstek Oblastní nemocnice Náchod, Miroslav Bůžek.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR už schválilo k realizaci také zbývající dva projekty navržené Oblastní nemocnicí Jičín. První z nich počítá s pořízením robotického systému pro nácvič a obnovu chůze na rehabilitační lůžkové oddělení Nemocnice Nový Bydžov. Už na konci minulého roku vysoutěžila nemocnice dodavatele, kterým se stala společnost BTL zdravotnická technika a.s. s přístrojem ReoAmbulator izraelského výrobce MOTORIKA Medical, a následně v lednu prošlo oddělení nezbytnými stavebními úpravami. Přístroj za více než 11 milionů korun začal sloužit v druhé polovině února.

V současné době probíhá příprava zadá-

vacích dokumentací veřejných zakázek projektu s názvem Pořízení rehabilitačních přístrojů. Nejobtížnější částí těchto zakázek je vypracování technických specifikací, které musí reflektovat oprávněné požadavky zdravotnického personálu vzhledem k cílům terapie i skladbě rehabilitačních pacientů a zároveň musí vyhovět požadavkům zákona o zadávání veřejných zakázek. Jičínská nemocnice plánuje vyhlášení celkem 10 veřejných zakázek v nadlimitním režimu, a to v ideálním případě do začátku letošních letních prázdnin. Realizace těchto zakázek by měla být ukončena nejpozději do poloviny března 2021, kdy je ze strany Ministerstva pro místní rozvoj ČR stanoven termín ukončení projektů této výzvy. Přístroje v celkové hodnotě téměř 21 milionů korun budou umístěny na rehabilitačním oddělení v Jičíně, Novém Bydžově, Nové Pace a Chlumci nad Cidlinou a dále na detašovaných rehabilitačních pracovištích lůžkových oddělení chirurgie a neurologie v Jičíně a na LDN v Novém Bydžově.

„Uvedené přístroje jsou zásadním kvalitativním posunem v rehabilitační léčbě, kterou zajišťujeme pro širokou spádovou oblast, přesahující hranice okresu Jičín. Realizaci přístrojové techniky se dostáváme na tomto poli na absolutní technologickou špičku v oboru v rámci České republiky,“ říká k oběma projektům Ing. Josef Kubíček, technický náměstek Oblastní nemocnice Jičín.

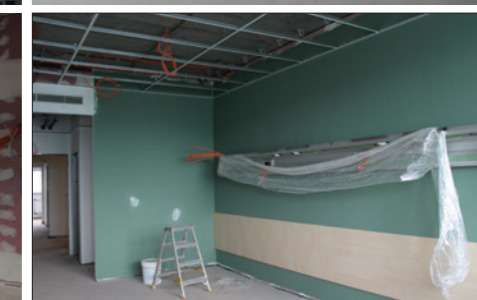
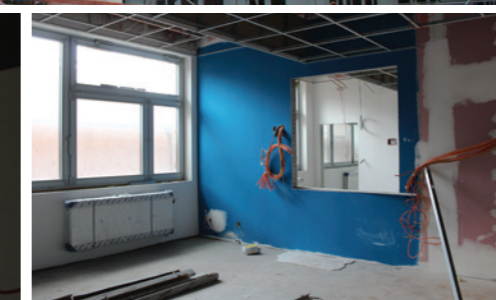
Výstavba nových náchodských pavilonů jde do finále

Stavební práce v náchodské nemocnici jdou rychle kupředu. Nyní již pozadí stavby nedominují jeřáby, protože venkovní práce na nově budovaných pavilonech spočívají v instalaci termoizolace a fasádních prvků.

Naopak uvnitř budov probíhá čilý stavební

ruch. Kompletace jednotlivých podlaží probíhá od těch nejnižších, kde již dnes jsou provedeny obklady, podlahy jsou připravené k položení finálních krytin, na pokojích lůžkových oddělení se dokončují výmalby a probíhají instalace některých zařízení.

Dnes je již při prohlídkách jasně rozpoznatelné, k čemu jsou místnosti určeny. V prvním a druhém podlaží vidíme radiologická pracoviště, centrální sterilizaci, ve třetím se montují čisté vestavby operačních sálů. V pátém podlaží jsou vidět boxy pro ARO a chirurgickou JIP.

Některé místnosti nových pavilonů jsou již před dokončením

Městská nemocnice Dvůr Králové nad Labem má nový výpočetní tomograf

Moderní CT, které nabízí podrobnější snímky a méně rentgenového záření pro pacienty nahradilo v únoru více než deset let staré zařízení výpočetní tomografie ve dvorské nemocnici.

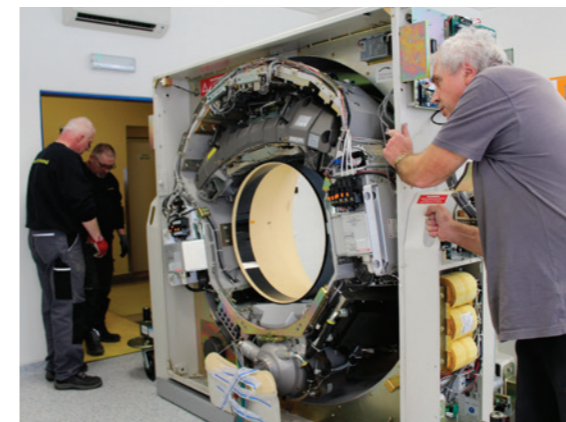
„Současná medicína jde rychle kupředu. V radiologii to platí dvojnásobně. Nákup nového přístroje nám umožňuje držet krok s dobou a naši pacienti můžou mít jistotu kvalitního vyšetření, navíc u nás mají výhodu rodinného prostředí i kratších čekacích dob.“

Řekl k přístrojové obměně ředitel Městské nemocnice Dvůr Králové nad Labem Ing. Miroslav Vávra.

Výměna přístroje obnášela pouze nahrazení vnějšího mechanismu. Vnitřní obvodový plášť, ukrytý ve zdech místnosti, zůstal stejný. To umožnilo podstatně kratší dobu instalace trvající jen několik dní, a tedy relativně krátký výpadek

tohoto typu vyšetření ve dvorské nemocnici. Za modernizaci přístroje zaplatí Královéhradecký kraj necelých 5 milionů korun bez DPH.

„Díky modernějšímu přístroji se zkrátí doba vyšetření, což je příjemné jak pro pacienty, tak pro nás, pro zdravotníky. Popis snímků budeme mít jednodušší díky vyšší kvalitě zobrazení. Nový přístroj má 64 detektorů oproti původním 16, což pro pacienty znamená nižší dávku rentgenového záření.“ Popsal všechny výhody nového přístroje primář radiodiagnostického oddělení MUDr. Jiří Štefáček a dodal, že na vyšetření metodou CT čekají pacienti ve dvorské nemocnici průměrně 2 týdny, jejich pořadí určují lékaři dle stanovené priority.

Víkendový ultrazvukový kurz na jičínské interně

Dne 18. ledna 2020 proběhl na interním oddělení Oblastní nemocnice Jičín a.s. kurz klinicky orientované ultrasonografie.

Pohled, poslech, pohmat a poklep - to jsou čtyři tradiční pilíře klinického vyšetření pacienta. Přední odborníci v posledních letech mluví o pátém pilíři: ultrazvuku. Chceme-li docílit pěti P, pak můžeme mluvit o POCUS: point-of-care ultrasound, volně přeloženo klinicky orientovaném ultrazvukovém vyšetření. Jičínská interna se snaží tento trend následovat. Jednotliví lékaři se dosud připravovali samostatně s individuální orientací na ultrazvukové vyšetření srdce, hrudníku, břicha a cév dle

svých kmenových odborností. Tentokrát se ale jičínská interna rozhodla pro jiný přístup. Ve spolupráci se zkušeným školitelem v oboru zorganizovala praktický ultrazvukový kurz přímo na vlastním pracovišti!

MUDr. Roman Škulec, Ph.D. je průkopníkem ve výuce POCUS v České republice, především v urgentní a intenzivní medicíně. Připravil pro lékaře systematické přednášky plné videozáznamů z klinické praxe, pokrývající problematiku diferenciální diagnostiky dušnosti, šoku, náhlé zástavy oběhu, základního ultrazvukového vyšetření břicha a cév. Mezi jednotlivými přednáškami mělo všech 15 lékařů mož-

nost vyzkoušet si na figurantech základní projekce „hands-on“: nejprve vždy pod vedením instruktora a podruhé samostatně. Použití vlastních sonografických přístrojů ještě znásobilo praktický přínos. Všichni absolventi kurz vysoce oceňovali - pro vedení interny byl pak příjemným zjištěním vysoký zájem lékařů všech úrovní vzdělání. Kurzu věnovali volný den. Pro internu to jistě není poslední kurz tohoto typu, navíc bychom rádi navázali postupným proškolením lékařů sloužících na JIP v základní echokardiografii ve spolupráci našich kardiologů s oddělením neinvazivní kardiologie FN Hradec Králové.

-LCh-

Náchodská nemocnice se zúčastnila Živé knihovny povolání

Škola hrou - v tomto duchu se na Živé knihovně povolání učí děti základních škol poznávat, co obnáší jednotlivá povolání. Oblastní nemocnice Náchod s náchodskou Evangelickou akademií připravily společně část programu druhého ročníku tohoto projektu v Náchodě. Živá knihovna povolání, kterou realizuje Svaz průmyslu a obchodu ČR, si klade za cíl namotivovat žáky posledních ročníků základních škol ke studiu technických oborů, nedostatků profesí a seznámit je s firmami,

kteří působí v jejich okolí. Na pěti stanovištích v Městském divadle Dr. Josefa Čížka si žáci mohli vyzkoušet péči o pacienta. Na modelu si tak zkusili polohování nemocného, měření jeho fyziologických funkcí jako je krevní tlak, puls, saturace kyslíku, aplikaci injekcí, odběr krve a resuscitaci - jak na modelu dospělého, tak kojence. Děti se také dozvěděli, co obnáší zdravotnické povolání a jaké jsou možnosti uplatnění ve zdravotnictví. SOŠ sociální a zdravotnická – Evangelická akademie

Náchod budoucím studentům představila zejména maturitní obor praktická sestra a učňovský obor ošetřovatel. Akce se účastnilo více než 250 žáků 8 a 9 tříd nejen z náchodských ZŠ, ale i z České Skalice a Machova. Úvodního slova celé akce a slavnostního zahájení se ujali za organizátory paní Eva Vojtíšková a místostarosta Náchoda pan František Majer. Děkujeme firmě Promareha, tradičnímu výrobci kvalitního zdravotního vybavení a nábytku z České Skalice za laskavé zapůjčení lůžka!

Plesáš, plesám, plesáme!

Namísto bílých plášťů obleky a plesové šaty, místo injekcí dobrý drink. Zdravotníci, management i vzácní hosté nemocnic Trutnov, Dvůr n. L., Rychnov n. K. a Jičín se i o letošní sezóně sešli na parketu tanečních sálů. Ples Trutnovské nemocnice si přizval na moderování herce Václava Vyduří a hudební vystoupení kapely Levou rukou band, která po celý večer hrála nejen tradiční rytmy standardních a latinskoamerických melodií, ale i nejnovější rádiové hity. Po sérii tanečních vystoupení bylo bonbónkem téměř hodinové vystoupení zpěvačky Aničky Slováčkové, která

sklidila obrovský potlesk. Díky partnerům plesu nechyběla bohatá tombola, kdy výtěžek z prodeje lístků do tomboly i ze vstupného na ples vynesl organizátorům plesu téměř 60.000 Kč. Celá částka bude v souladu se zaměřením plesu rozdělena mezi Oblastní charitu Trutnov a Nadační fond při Oblastní nemocnici Trutnov, kteří ji dále použijí na své aktivity. Velmi se vydařil také ples Městské nemocnice Dvůr Králové nad Labem, který byl již devátý v historii. Vyprodaný sál se dobře bavil vystoupením skupiny Lehkej Pokondr a přítomna byla řada významných hostů

z řad managementu krajského zdravotnictví i starosta města. Na jičínském plesu v Masarykově divadle netančili jen dvounoží tanečníci – program obohatila mistryně světa v dog dancingu Alena Smolíková se svými border kolieami. Rychnov nad Kněžnou tančili až do brzkých ranních hodin ve zrekonstruovaných prostorách kulturního stánku v Dlouhé vsi. Bohatá tombola byla oslavou obnovené tradice plesů Rychnovské nemocnice po roční přestávce.

-LCh-

Zpěvačka Anička Slováčková

Ples trutnovské nemocnice

Skupina Lehkej Pokondr

Důležité termíny pro jaro 2020

2.3.	Den věnovaný prevenci nadváhy a obezity v nutriční poradně ON Jičín
6.3.	Den věnovaný prevenci nadváhy a obezity v nutriční poradně ON Jičín
12.3.	Den ledvin ON Jičín
23.3.	Den věnovaný prevenci nadváhy a obezity v nutriční poradně ON Jičín
27.3.	Den věnovaný prevenci nadváhy a obezity v nutriční poradně ON Jičín
7.4.	Den zdraví nemocnice Rychnov nad Kněžnou
8.4.	Veletrh uplatnění v medicíně v Hradci Králové
18.4.	Den otevřených dveří ON Trutnov
1.5.	Den zdraví ON Jičín
7.5.	Světový den hygieny rukou ON Náchod
15.5.	Den pro zdravou rodinu ON Trutnov
15.5.	Světový den Hypertenze – nemocnice Broumov
17.5.	Světový den hypertenze – ON Náchod, Rychnov n. K.
28.5.	Den zdraví nemocnice Broumov
30.5.	Evropský den prevence melanomu ON Náchod
4.6.	Den zdraví Městské nemocnice Dvůr Králové nad Labem

MUDr. Josef Borovka: Zprávy od rovníku

Jiskra v oku a úsměv na tváři - tak mě lékař Josef Borovka vítá v chirurgické ambulanci rychnovské nemocnice. A moderní vyšetřovna, kde si sedáme ke krátkému rozhovoru, se záhy proměňuje na sálek improvizované nemocnice v subsaharské Africe. To, když mladý lékař vypráví o zážitcích z humanitárních misí v Keni, Tanzánii nebo Ugandě, kterých se v uplynulých letech zúčastnil. Hygienické podmínky, místní zvyky nebo jazyková bariéra ovšem nebyly to nejnáročnější. Na dotaz, co mu vadilo nejvíce, odpovídá Josef Borovka bez rozmyslu: „African time“. Kromě medicínských znalostí tak v Africe prý nejvíce potřeboval trpělivost.

MUDr. Josef Borovka

Lišila se vaše prvotní představa o humanitárních misích od reality? Kdy jste se poprvé vydal do Afriky?

Poprvé jsem vyjel po čtvrtáku na medicínu. Měl jsem samozřejmě určitou vizi a pochopil jsem, že už jako student medicíny mohu pomáhat v různých projektech, a také se mi nelíbilo, že je při studiu medicíny tak málo praxe. Když jsem se pak shodou okolností setkal s jedním vojákem, který vyprávěl o tom, jak byl na humanitární pomoci v Keni, tak jsem si řekl, že by to bylo super. Shodou náhod jsem se na svou první misi dostal celkem snadno a až v průběhu pobytu jsem pochopil, o čem ta humanitární pomoc je a o čem je vůbec tamní svět. Od té doby už si projekty cíleně vybírám a pokaždé, když se vrátím, tak vím, že pojedou znovu.

Měl jste někdy pocit, že jste v ohrožení?

Jednoznačně. Když jsem odjížděl poprvé, tak měli doma všichni slzy v očích (úsměv). Člověk se ze začátku bojí... Je to jiný svět, jsou tam věci, o kterých tady jenom slyšíme: cholera, HIV. V oblasti, kde jsem byl, je 16 % lidí nakažených. Ale protože jsem tam jel s týmem, který už měl zkušenosti, a hlavně s manažerem projektu s Alešem Bártou, tak jsem mohl být klidný. On mi ukázal, jak se chovat, nejen co se týče medicíny a z hlediska infekcí, ale také jak se chovat k tamním lidem. Jak například dodržovat jejich tradice v průběhu ošetřování, co si lékař může dovolit a co už ne, aby neohrozil sám sebe. Když člověk dodržuje určité zásady, není se čeho bát. Ale už se mi i stalo, že na mě voják mířil zbraní. Byla to moje chyba - úplná hloupost. Vyfotil jsem si banku, protože to byla krásná stavba v Keni a vůbec mě ne-

napadlo, že to je státní budova, kterou si oni velmi pečlivě chrání. Voják na mě okamžitě namířil zbraň, musel jsem odevzdat mobil a vysvětlovat. Od větších nepříjemností mě zachránilo jen to, že jsem lékař na humanitární pomoci.

Na vašem blogu jsem četla příběh 15leté dívky nemocné těžkou malárií, kterou se vám přes veškerou snahu nakonec nepodařilo zachránit. Myslíte v takových chvílích na to, že v našich podmínkách, s možnostmi, které tu máme běžně dostupné, by mohla žít?

V tomto případě se sešlo několik problémů. Rodina dívku přivezla už ve velmi těžkém stavu, protože její apatii přisuzovali smutku z rodinné tragédie. Více kvůli těžké nemoci selhávaly ledviny i játra. Dialýza byla absolutně mimo finanční možnosti příbuzných, a tak jsme narychlo vyhlásili v Čechách sbírku. Peníze se rychle vybraly, ale dívka zemřela těsně poté, co jsme ji dopravili na dialýzu. To jsou ty nejtěžší momenty. Tamní lidé, přestože znají hodnotu života, jsou smířeni s tím, že některá onemocnění zkrátka znamenají konec. A když tam pak stojím jako člověk z Evropy, přemýšlím o tom, že to jsou pro nás kolikrát snadno řešitelné věci, ale tam na tom místě je to zkrátka konec možností. Víím, že kdyby byl pacient u nás doma, můžeme mu pomoci. Takových pacientů, bohužel ve velké míře dětských, tam je opravdu hodně.

Je možné si na to zvyknout, nepřipouštět si to tolik?

Kupodivu ano. Člověk si to musí v hlavě

trochu přednastavit. Většinou když dorazím do Afriky, tak bývám v dotyčné vesnici suverénně nejbohatší člověk. Ale není možné a správné začít všem rozdávat peníze. Člověk si musí říct, co je jeho úkolem, co tam má udělat. Ve chvíli, kdy bych propadl nějaké lítosti a bezmoci, byl bych tam úplně zbytečný. A když mám tento „mindset“, tak nad tím nepřemýšlím. Snažím se tam pomoci, jak nejlépe umím, přemýšlím o tom až doma. Pomáhá mi zpětně ohlédnutí za každým dnem, kdy si pravidelně každý večer sednu a píšu blog. Až zpětně si často uvědomím některé věci.

Zasáhlo vás něco tak, že to nemůžete pustit z hlavy?

Jeden z nejsilnějších emotivních zážitků pro mě byl, když jsem se náhodou dostal do základní školy a uvědomil jsem si, že já si tam kráčím jako vysokoškolsky vzdělaný, se skvělým rodinným zázemím dívaje se, v jakých podmínkách tam oni žijí, a jediný rozdíl mezi mnou a těmi dětmi je, že já jsem se narodil někde jinde. To jsou ty momenty, které člověka emočně nejvíce zasáhnou. Proto pořádám přednášky a snažím se o tom mluvit a psát, aby tady měli lidé povědomí o realitě tam. Spousta lidí tady si vůbec neuvědomuje, jak se tu máme dobře, jaké zde dostáváme vzdělání a jak máme dostupnou zdravotní péči.

Jak se s tamními pacienty domlouváte?

Ti vzdělanější umí anglicky, zatímco ostatní mluví pouze lokálními nářečím. Někdy mi tak ti vzdělanější dělají překladatele. Vždy se ale snažím naučit několik

nejužitečnějších výrazů. Při vyšetřování pak hodně čtu z výrazu tváře, abych zjistil, kde má pacient bolavá místa. Často dávají bolest najevo například jen povytažením obočí. Na chirurgii je krásné, že se můžeme domluvit i takzvaně rukama nohama a není těžké zjistit, co pacienta bolí.

Jak vlastně jednotlivé projekty vznikají?

Ve většině případů je vždy na začátku jeden člověk, který se rozhodne udělat nějaké místo lepším. Například první místo, na které jsem vyjel, byl projekt Aleše Barty z Pardubic. Ten takto přijel do Keni, uviděl starou dřevěnou chatu a dnes, po třinácti letech, už tam je vybavený sálek, kam jezdí týmy doktorů. Vždy žasnu nad tím, co zmůže jedinec, pokud si jde za svým. Není to vůbec jednoduché, s místními je totiž velmi špatná domluva. Je třeba se obrnit velkou trpělivostí při jakémkoliv práci tam. I proto jednotlivé skupiny z různých projektů spolupracují, navzájem se znají a často si pomáhají.

Co hygienické podmínky? Hádám, že musíte často dost improvizovat...

Rozhodně. Někdy je to taková improvizace,

že pokud bych něco podobného zkusil v Čechách, je to k smíchu, nebo možná i na zavření. Na tamní medicínu se mi ale právě líbí, že všichni vědí, jak by to bylo nejlepší a udělají všechno možné proto, aby se tomu co nejvíce přiblížili. Pokud ale máte nemocnici na louce s dírou do zdi jakožto větráním na sále, tak je jasné, že o sterilním prostředí nemůže být řeč. Mnohokrát jsem si ale i říkal, jestli ti pacienti nejsou díky tomu houževnatější. Je fakt, že oni vydrží neuvěřitelné věci. My jsme s naší hygienou o poznání choulostivější.

Co je vaší největší motivací pro humanitární pomoc?

Vždy říkám, že v první řadě je to samozřejmě dobrý pocit. Dobrý pocit z toho, že uděláte něco pro druhé, dobrý pocit z toho, že uděláte něco pro sebe. Zjednodušeně, když se za tím kdykoliv ohlédnu, tak vím, že to bylo dobré rozhodnutí po všech stránkách, a proto si i stojím za tím vyjet znovu. Pokud to ale vezmeme i z jiného úhlu, tak se tam toho vždy hodně naučím. Vidím tam nemoci, které tady už jsou dávno vymýcené, nebo stavy,

které tady řeší jen specializovaná pracoviště. Je potřeba velká míra improvizace, a to mě určitě také posouvá dál. Jsou to ale i emoční přístupy v medicíně. Několikrát jsem viděl na vlastní oči, jak si doktor sedl k pacientovi do postele a vzal ho kolem ramen. To je v Čechách naprosto nemyslitelné, nežádoucí. Ale tam je vztah mezi lékařem a pacientem úplně jiný, více partnerský. Nebudu vám lhát, přál bych si, aby to tu bylo také takové. Pacientova důvěra je mojí odměnou.

-LCh-

MUDr. Josef Borovka

- pracuje jako chirurg v rychnovské nemocnici
- absolvoval již čtyři humanitární mise v Keni, Tanzánii a Ugandě a plánuje další
- o svých cestách pravidelně přednáší
- píše blog: <https://mzungu.webnode.cz>

V porodnicích zdravotnického holdingu se vloni narodilo 3104 dětí

V nemocnicích Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje přišlo vloni na svět celkem 3104 novorozenců. V porovnání s rokem 2018 se tak roce 2019 v krajských porodnicích narodilo o 32 dětí více. Oproti děvčatům byli v mírné přesile chlapci, kterých se narodilo 1632, zatímco dívek bylo 1472. Z celkového počtu dětí bylo 16 dvojčat. Rodiče své děti pojmenovali nejčastěji Eliška, Jan, Anna, Jakub, Tereza, Matěj, Tomáš nebo Ema. Největším krajským miminkem byl chlapec s porodní váhou 5300 g a 55 cm narozený v Trutnově.

„Z narůstajícího počtu porodů v našich nemocnicích mám samozřejmě velkou radost. Svědčí to nejenom o profesionalitě našich lékařů a sester, ale i o vlivnosti prostředí našich nemocnic pro budoucí maminky,“ okomentoval loňská čísla Ing. Aleš Cabicar, náměstek hejtmana Královéhradeckého kraje pro zdravotnictví.

Nejvíce porodů mají na svém kontě porodnice z největší krajské nemocnice v Náchodě, kam přijelo 957 budoucích maminek, tj. o 6 více než předloni. Narodilo se tam 963 dětí, z toho 6 dvojčat, a celkem 515 chlapců a 448 dívek. Jičínská porodnice odbavila vloni 911 porodů, tedy o 19 více než v předchozím roce. Přišlo tam na svět 437 chlapců a 476 dívek, z toho dvě dvojčata. Trutnovská porodnice vloni provedla celkem 683 porodů, předloňské číslo tak navýšila o 44 porodů. Maminky tu přivedly na svět celkem 8 dvojčat, a celkem 350 chlapců a 341 dívek. Novorozenecké od-

dělení Oblastní nemocnice Trutnov se také postaralo o 3 děti narozené v domácnosti. V Rychnově nad Kněžnou se vloni narodilo 537 dětí, tedy o 36 méně, než v roce 2018. Přišlo tu na svět 291 chlapců a 246 dívek. „Na snížení počtu porodů v Rychnově nad Kněžnou se bohužel zcela evidentně podílela podzemní mediální kauza, neoprávněně namířená proti nemocnici, která na několik týdnů oslabila důvěru rodičů,“ řekla Ing. Ivana Uřešová, ředitelka Oblastní nemocnice Náchod, pod kterou rychnovská nemocnice spadá. Její slova doplnil Ing. Luboš Mottl, prokurista Nemocnice v Rychnově nad Kněžnou: „Ze zimních statistik už je patrné, že se nám rodičky opět vrací. Rád bych je ubezpečil, že v rychnov-

ské porodnici se jim dostane té nejlepší péče, jak po zdravotní stránce, tak z hlediska osobního přístupu personálu. Budoucí maminky se navíc mohou těšit na dlouho očekávanou modernizaci porodních boxů, dle nejmodernějších parametrů, kterou budeme realizovat v letošním roce.“

Děti na svět přicházely nejčastěji přirozenou cestou. Počet císařských řezů v krajských porodnicích byl vloni 569, tj. 18 % z celkového počtu porodů. Některá miminka dostala od svých rodičů neobvyklá jména, např. Jelyzaveta, Ksawery, Réa Mária, Revelína, Malvína nebo Oscar Gordon.

-LCh-

Novinky v našich porodnicích

Rychnovská porodnice, která je držitelem certifikátu Baby Friendly Hospital, se letos dočká dlouho plánované rekonstrukce. Přestavba dvou porodních boxů a sekčního operačního sálu bude realizována současně s úpravou a modernizací všech podpůrných technologií, jako jsou rozvody vody, elektřina, medicínské plyny, vzduchotechnika a klimatizace. Nově zrekonstruované prostory budou svoji kvalitou odpovídat

soudobému charakteru špičkového zdravotnického pracoviště, samozřejmostí bude splnění nejmodernějších provozních a hygienických požadavků. Z hlediska architektonického a estetického je kladen důraz na vytvoření přátelského prostředí porodnice s rodinnou atmosférou. V současné době je finalizována projektová dokumentace. Předpokládané náklady budou ve výši 12 milionů korun.

Trutnovská nemocnice zakoupila nejnovější typ porodnického křesla za více než půl milionu korun. Je ovládané hydraulikou a rodičkám nabízí samoobslužné ovládání a polohování dle jejich aktuálních potřeb. Lůžko disponuje pohodlnou matrací a širokou variabilitou polohování. Spolu s klimatizovanými porodními sály a relaxačními pomůckami tato investice přispěla k vysokému komfortu trutnovské porodnice.

Láska prochází žaludkem.... i v nemocniční jídelně!

Známa lidová moudrost se nevztahuje jen na partnerské vztahy. Jídlo je důležitá součást lidského bytí obecně. „A jak ti tady vaří?“ ptají se rodinní příslušníci na návštěvě našich pacientů hned poté, co se dozvědí vše podstatné o jejich zdravotním stavu. Kvalita stravy hraje také významnou roli, když pacienti při odchodu domů hodnotí celkovou úroveň zdravotnického zařízení. To ostatně pocítila náhodská nemocnice v uplynulých letech velmi silně. Pacienti nespokojení se stravou si stěžovali personálu, ombudsmance i na sociálních sítích. Po marných pokusech o nápravu se vedení nemocnice proto rozhodlo k razantnímu kroku: neprodoužit dodavatelské firmě smlouvu a zajistit stravování vlastními silami. Změna to byla přímo revoluční. A ohlasy na ni jsou i po tříměsíčním provozu více než dobré.

„Uvítala jsem dietnější jídla jako třeba cizrnu a kuskus s kuřecím plátkem. Všem chutná, proto se navyšuje počet obědů pro zaměstnance. Z našeho oddělení jsme dříve chodili tři, teď chodíme všichni.“

Kateřina Hubáčková
Investiční referentka ON Náchod

Přechod na zcela nový systém zajišťování stravy pro zaměstnance i pacienty se připravoval několik měsíců. Úkolem převzít chod kuchyně byl pověřen Dušan Křištof. Jeho tým se musel vyrovnat s mnoha provozními překážkami tak, aby ze dne

na den bez výpadku navázal na dosavadního provozovatele a 1. ledna 2020 předvedl, co umí. Na jednom z prvních jídel pro zaměstnance si proto dali extra záležet. „Připravili jsme poctivý vepřový steak s fazolkami na slanině a bramborem. Lidé o něm mluvili ještě několik dní, to se povedlo,“ usmívá se Dušan Křištof. Za největší úspěch však považuje to, že se jeho lidem daří vyrovnávat se se zděděnými provozními nedostatky tak, aby strávníci nic nepoznali.

Tým kuchyně zůstal z velké části stejný, ale nastoupil nový šéfkuchař a několik jeho spolupracovníků. Stávající pracovníci se ale museli přizpůsobit novým požadavkům a jinému systému práce. „Jednou z prvních změn, kterou jsem zavedl, bylo stanovení odpovědných osob za určité úseky. Šéfkuchař tak odpovídá za jídlo pro zaměstnance, nutriční terapeutky zase za stravu pro pacienty,“ popisuje Dušan Křištof. Úkolem týmu bylo sestavit nové jídelničky, stanovit množství druhů jídla pro zaměstnance, a to vše za přijatelnou cenu, přitom s vyšší kvalitou.

„Postupně jsme se dopracovali ke konečným třem druhům jídla pro zaměstnance. Zařazujeme více zdravých potravin, například luštěniny, cizrnu, kuskus i ryby. Aktuálně plánujeme přípravu lososa, i pro pacienty. Snažíme se, aby i pacientské diety byly chutné. Někdy proto vaříme svíčkovou jako hlavní jídlo a jindy zase na třetí pozici – jako dietu,“ dodává šéf stravovacího provozu. Reakce strávníků na sebe nenechala dlouho čekat. Velmi rychle narostl počet objednávek, na oběd začali chodit

i zaměstnanci, kteří dříve nebyli registrovaní. Ze všech stran přichází pochvaly a jeden z pacientů si dokonce dal tu práci, že svou pochvalu poslal oficiálně přes ombudsmanku nemocnice. Ten samý tým tak jen o několik týdnů později zažívá zcela opačnou odezvu na svou práci. Vyřizují pouze drobné připomínky. Oficiální pochvala visí hrdě v kuchyni na nástěnce. Přesto se v zázemí náhodské kuchyně stále řeší provozní problémy – kuchařský tým bojuje především se zastaralým a nefunkčním vybavením, které slouží už desítky let, s nedostatkem prostoru i vlastních kapacit. Zvažují proto povolání posil alespoň na nejméně exponované výdejní časy. Kromě výdeje jídla pro zaměstnance a pacienty z dolního a horního areálu náhodské nemocnice totiž zásobují také psychiatrii v Novém Městě nad Metují a LDN v Jaroměři. Na konci června pak Dušana Křištofa čeká také převzetí stravovacího provozu v Broumově. Do budoucna plánuje také třeba nahrazení některých drahých nutričních doplňků pro seniory čerstvou stravou, podle šéfa provozu kuchyně bude ale hledání té nejlepší cesty potřebovat ještě nějaký čas.

-LCh-

Náhodská kuchyně v číslech

Počet jídel připravených za týden: 4000

Počet zaměstnanců: 25

Jak dlouho trvaly přípravy na převzetí kuchyně: 6 měsíců

Nákup vozů na rozvoz jídel: 1 900 000 Kč

Nákup prvního vybavení: 600 000 Kč

Nejsou to jen velké firmy, ale i malé nadace nebo jednotlivci, kteří chtějí přispět z vlastního přesvědčení a na dobrou věc. Shánění finančních prostředků je v případě nadací a nadačních fondů často dlouhodobá a náročná práce. Vážíme si ale také rozhodnutí velkých podniků, kde se management společnosti shodne na myšlenku podpořit naše nemocnice. Všem našim sponzorům srdečně děkujeme!

Dárky pro malé pacienty

Pomáhat může každý. Důkazem je projekt Sboru dobrovolných hasičů Záhornice s názvem Dobrý skutek, který chce spojit a motivovat všechny lidi s dobrým srdcem, kteří by rádi pomohli dobré věci. Jednu ze svých letošních výzev věnovali dětským pacientům náchodské a rychnovské nemocnice a uspořádali pro ně sbírku plyšáků. Sešlo se jich opravdu hodně a někteří potěšili dokonce i seniory v LDN v Jaroměři. Jak píší hasiči, odměnou všech dárců je především dobrý pocit, který je k nezaplacení. Děkujeme!

Nové kočárky pro nejmenší pacienty

Poděkování patří také Nadaci Šárky Birke, která náchodské nemocnici zprostředkovala dar firmy Vispa Náchod, s. r. o. Tři nové kombinované kočárky značky Urbinio a Optimus mohou díky tomuto dárci využít maminky hospitalizovaných dětí k procházkám mimo nemocniční oddělení v rámci jejich léčebného režimu. Nové kočárky udělaly radost i celému našemu dětskému oddělení v Náchodě, protože původní kočárky už dosloužily. Děkujeme regionální vzorkové prodejně firmy Vispa Náchod, která nabízí výrobky svým zákazníkům již od roku 1992.

Zdravotnický nadační fond města Rychnova nad Kněžnou

Ráda bych touto cestou poděkovala za finanční dary a dotace fondu a sdělila roční fungování nově vzniklého Zdravotnického nadačního fondu města Rychnova nad Kněžnou. Fond vznikl za podpory Zastupitelstva města na konci roku 2018

za účelem podpory aktivit zaměřených na rozvoj zdravotnictví ve městě Rychnov nad Kněžnou a na podporu sester, které nastoupí do místní nemocnice. Nadační fond začal rozvíjet své aktivity začátkem loňského roku. Za velice krátkou dobu svého působení již získal nemalé finanční prostředky, a proto díky darům a dotacím bylo zakoupeno pro Nemocnici v Rychnově nad Kněžnou 7 lůžek a 3 matrace pro dětské oddělení, 14 elektricky polohovatelných lůžek pro dospělé, 4 transfuzní křesla pro onkologii, motodlaha pro rehabilitační oddělení. Dále byla z dotace Královéhradeckého kraje vyplacena 2 stipendia, a to nové všeobecné sestře na oddělení ARO a fyzioterapeutce. I v letošním roce mohou podat přihlášku zájemci o stipendia v dotačním titulu „Stipendijní pro-

gramy Zdravotnického nadačního fondu města Rychnov nad Kněžnou“, jehož cílem je podpora zvyšování odborné úrovně a kvality poskytované zdravotnické péče v Nemocnici v Rychnově nad Kněžnou. Vážíme si toho, že obyvatelům celého okresu Rychnov nad Kněžnou i Královéhradeckého kraje záleží na budoucnosti naší nemocnice. Snem nadačního fondu je získat další finanční prostředky např. na nákup simulátoru dospělého pacienta pro nácvik rozšířené resuscitace, pediatrického simulátoru pro nácvik rozšířené resuscitace a dalších kvalitních lůžek, které usnadní práci nejen zdravotnickému personálu, ale zajistí pohodlí pacientů.

Mgr. Jana Drejslová
předsedkyně správní rady

Mgr. Václav Polívka: Alergie začínají dříve, jsou silnější a je jich víc

Změny počasí a teplejší zimy zasahují do života i alergikům. Zatímco ještě před nedávnem měli těžký duben a květen, kdy nemohli pustit kapesník z ruky, s příchodem slabších zim se jim období kýchlání a slzení očí přesouvá o několik týdnů dříve. Razantní nástup jara s vysokými teplotami navíc způsobuje, že rostliny a stromy rozkvétají najednou a alergenů je tak ve vzduchu vysoká koncentrace. Reakce citlivějších jedinců jsou v důsledku toho silnější. O alergiích jsme si v období mezi chřipkovou sezónou a rozkvetlým jarem povídali s farmaceutem Václavem Polívkou z trutnovské pobočky Královéhradecké lékárny.

Jak to vypadá ve vaší lékárně na jaře? Tvoří se tu fronty alergiků?

Lidé s rýmou, kašlem a slzením očí v tomto období samozřejmě přicházejí častěji než jindy během roku. Ne vždy ale poznají, že se jedná o alergii, někdy si myslí, že mají virózu. Takže první krok je rozpoznat, s čím přesně zákazník přichází. My můžeme ale příčinu potíží pouze odhadnout, stanovení přesné diagnózy je na alergologovi.

Můžete takovému člověku tedy pomoci?

Určitě, některé preparáty se totiž používají jak na alergii, tak i na infekční nemoci dýchacích cest. Pokud tedy má člověk například oteklé sliznice, může použít dekonescenční preparáty, které pomůžou uvolnit nos jak v případě alergie, tak infekční rýmy. Většinou se ale při rozhovoru s klientem dozvíme dost informací, abychom zjistili, co ho trápí. Příznaky virózy a alergie se totiž liší: zatímco alergická rýma je hodně vodnatá, infekční spíše hustší a často zabarvená, alergii také zpravidla neprovází teploty.

Jakým vývojem v posledních letech prošly léky na alergii? Jsou stále tlumící?

Většina alergiků používá antihistaminika, které potlačují alergickou reakci. První generace těchto léků byla skutečně hodně sedativní. Druhá a třetí generace už má tento nežádoucí účinek mnohem více potlačen, samozřejmě ale záleží i na citlivosti pacientů, každý může reagovat trochu jinak. Pak je potřeba to řešit individuálně, co komu vyhovuje. Dnes tyto léky používají lidé běžně v pracovním procesu, je tedy potřeba, aby se mohli dobře soustředit.

Je možné léčit alergie přírodní cestou?

Pokud pomínu homeopatii, tak jsou pří-

rodní léčiva spíše pomocné. Doporučuje se používat třeba mořskou vodu na výplachy nosu. Tím, že se spláchnou alergeny, zmírní se i dráždění. Existují i preparáty ve formě prášku, které vytvoří jakousi bariéru a zabraňují tak kontaktu s alergenem. Tedy je to spíše preventivní. Nejlepší způsob boje s alergií je vyhnout se kontaktu s alergenem, což například u pylové alergie není zcela možné, ale pak je právě dobré například vykapávat oči a nos.

Přibývá pacientů s alergií?

Jednoznačně si myslím, že ano. Hraje tu roli jednak dědičná dispozice, a pak také nadužívání různých látek. Dnes už se například u dětí používá spousta kosmetických preparátů, v potravinách je celá řada konzervačních látek a barviv. Další věc je extrémní hygiena, která z nás dělá choulostivé bytosti.

Zvyšuje se zájem o přírodní léčiva?

Je to hodně individuální. Přírodní léčiva upřednostňují spíše maminky, ty vyhledávají homeopatika a preparáty, o kterých si myslí, že jsou méně agresivní. Muži to naopak tolik neřeší. Rozdíl je i v městské a venkovské populaci. Lidé z města žádají přírodní léčiva spíše než obyvatelé vesnic.

Když mluvíte o vesnicích, právě tam se řada lékáren v posledních letech ruší. Co je příčinou?

Je spočítáno, že lékárna potřebuje k tomu, aby prosperovala, alespoň 3000 obyvatel. Trend je ovšem takový, že zatímco ve městech stále vznikají nové lékárny, na vesnicích a malých městech se neužívají. Je to způsobeno především tím, že lidé z vesnic nakupují ve velké míře ve městech a tam zároveň pořídí i léky. Konkurenci malým lékárnám dělají teď nejvíce velké řetězce, které mají obrovskou reklamní kampaň, a přestože není často ani pravda, že jejich výrobky jsou nejlevnější, lidé tomu věří. Tyto lékárny pak navíc přetahují personál menším lékárnám.

-LCh-

Kde najdeme Královéhradecké lékárny

Lékárna na poliklinice ve Dvoře Králové n. L.,
Lékárna Na Špici v Jaroměři
Lékárna Na Záchrance Hradec Králové
Lékárna SM SALIX v Červeném Kostelci
Lékárna U Anděla Strážce Jaroměř
Lékárna v Ambulantním pavilonu Náchod
Lékárna v Janských Lázních
Lékárna v nemocnici Broumov
Lékárna v nemocnici Rychnov nad Kněžnou
Lékárna v nemocnici Trutnov
Lékárna Veronica v Červeném Kostelci
Lékárna Všestary
Nemocniční lékárna Náchod

Ukrajinské sestry i jejich nadřízení vyplnili dotazníky spokojenosti

Šestý kurz výuky češtiny ukrajinských sester coby budoucích zaměstnankyň východočeských zdravotnických zařízení je v plném proudu. Některé z nich nastoupí do holdingových nemocnic Královéhradeckého kraje, řada z nich se ale připravuje na práci v jiných zařízeních – např. ve fakultní nemocnici či v Janských Lázních, se kterými Zdravotnický holding KHK navázal spolupráci. Zkušenosti s jejich prací na odděleních jsou totiž dobré, jak vyplynulo z dotazníkového šetření, které v uplynulých týdnech proběhlo v našich nemocnicích.

Dva typy dotazníků určených k průzkumu spokojenosti ukrajinských sester i jejich nadřízených obsahovaly několik jednoduchých otázek. Jejich cílem bylo zjištění, jak se po nástupu do nového zaměstnání v našich nemocnicích ukrajinské sestry dokáží začlenit do domácího kolektivu spolupracovníků a adaptovat se na nové prostředí. Předem bylo jasné, že s tak velkou životní změnou se každá vyrovnává individuálně. Stejně tak záleží na konkrétním týmu, který ji přijímá, jak je vůči nové kolegyni či kolegovi z ciziny vstřícný. Z průzkumu ovšem jednoznačně vyplývá, že převládá oboustranná spokojenost a adaptace proběhla bez větších problémů. 60 % vrchních sester do dotazníku uvedlo, že zařazení nové sestry proběhlo

bez potíží, 30 % z nich uvádí drobnější komplikace v komunikaci a pouze 10 % nadřízených hodnotí jazykovou bariéru jako příliš velkou překážku v práci. 60 % zároveň uvedlo, že nová kolegyně má dostatečné odborné vzdělání a pouze jedno oddělení hodnotilo úroveň vzdělání ukrajinské sestry jako nedostatečné. Všechny dotazované vrchní sestry by pak uvítaly také další odbornou přípravu svých nových podřízených, zejména kurz češtiny zaměřený přímo na používané zdravotnické termíny. Jako nejčastější pozitiva nástupu nových sester z Ukrajiny uvádí jejich nadřízení zkušenosti u lůžka pacienta a dobrou spolupráci s kolektivem i odpovědnými osobami.

Více odbornosti v přípravě by uvítaly i dotazované nově příchozí sestry. Ty vyjádřily stoprocentní spokojenost se servisem poskytnutým zdravotnickým holdingem – od prvního kontaktu a komunikaci v jejich rodném jazyce, přes podporu při vyřizování potřebných dokladů až po úroveň jazykového kurzu. 90 % z nich vnímá své zařazení do nového kolektivu i socializaci do společnosti jako vcelku bezproblémovou. Na otázku, zda jsou spokojené s výběrem oddělení a svou pracovní náplní, odpovědělo kladně 80 % ukrajinských sester. U výrazné většiny se tedy podařilo skloubit personální požadavky nemocnic s představami jednotlivých uchazeček. Důležitá byla otázka, zda

by noví zaměstnanci v případě neúspěchu u aporbační zkoušky, kterou musí podstoupit každý cizinec do roka od svého nástupu ve zdravotnictví, akceptovali přestup na ošetrovatelskou pozici. Téměř tři čtvrtiny z nich uvedlo, že by jim práce ošetrovatelky nevadila. Zatím tato situace ale nenastala – z šesti přijatých ukrajinských sester, které ministerskou zkouškou už prošly, jich bylo pět úspěšných a jediná, která zadání napoprvé nezládla, bude mít možnost testy opakovat.

-LCh-

Prezentace ZH KHK a.s. a nemocnic

Název akce	Datum	Místo
IUFJ	3. 4. 2020	Praha
Veletrh uplatnění v medicíně	8. 4. 2020	Hradec Králové
Veletrh práce	září 2020	Jičín
Ameca Pha	říjen 2020	Praha
Prezentace SŠ a zaměstnavatelů (KHK)	2. - 3. 10. 2020	Náchod
Prezentace SŠ a zaměstnavatelů (KHK)	9. - 10. 10. 2020	Trutnov
Prezentace SŠ a zaměstnavatelů (KHK)	16. - 17. 10. 2020	Jičín
Prezentace SŠ a zaměstnavatelů (KHK)	13. - 14. 11. 2020	Hradec Králové
Prezentace SŠ a zaměstnavatelů (KHK)	23. - 24. 11. 2020	Rychnov nad Kn.
Trimed	listopad 2020	Praha

Personální změny na vedoucích místech

Organizace	Jméno	Datum	Funkce
ON Náchod	Fařlová Petra, Mgr.	od 1. 12. 2019	staniční sestra ARO Náchod
ON Náchod	Boukalová Renata, Mgr.	od 1. 2. 2020	vedoucí Odboru personálního řízení a mezd nemocnice Rychnov n. K.
ON Náchod	Holub Lukáš, Mgr.	od 1. 2. 2020	vedoucí Útvaru personálního řízení a mezd
MN Dvůr Králové n. L.	Janičková Andrea, DiS.	od 1. 10. 2019	staniční sestra Chirurgické oddělení
ON Trutnov	Procházková Monika, Ing.	od 14. 2. 2020	vedoucí ICT
ON Trutnov	Procházková Lucie	od 1. 12. 2019	vrchní sestra Dětské oddělení
ON Jičín	Lukášová Ivana, Bc.	od 1. 1. 2020	vrchní sestra Gynekologicko-porodnické oddělení
ON Jičín	Kalousek Jaroslav, Ing.	od 1. 1. 2020	ekonomický náměstek

seni

Inkontinence pod kontrolou

SENI CARE – KOMPLEXNÍ PÉČE O SUCHOU A CITLIVOU POKOŽKU

JEMNÉ ČIŠTĚNÍ

REGENERACE A AKTIVACE

ÚČINNÁ OCHRANA

SENI INKONTINENCE POD KONTROLOU

LEHKÁ INKONTINENCE

TĚŽKÁ INKONTINENCE

STŘEDNÍ INKONTINENCE

Urgentní příjmy: nové postupy i odpovídající ohodnocení péče

Ministerstvo zdravotnictví připravilo v loňském roce koncepci urgentní péče v České republice. Jejím cílem nastavit nový standard v poskytování akutní péče v souladu s moderními principy medicíny. Aby mohla státem garantovaná síť urgentních příjmů v krajských i okresních městech skutečně vzniknout, je však zapotřebí především spolupráce se zdravotníky v jednotlivých nemocnicích.

Cílem nového modelu urgentní péče MZ je systematicky zajistit péči o akutní pacienty ve všech regionech a v režimu trvalé dostupnosti 24/7. Ten předpokládá, že urgentní příjem bude zřizován v rámci poskytovatele akutní lůžkové péče, a to minimálně jeden urgentní příjem prvního typu na kraj a jeden urgentní příjem druhého typu na okres. „V koncepci počítáme se vznikem 15 velkých urgentních příjmů na úrovni krajů a na úrovni okresů pak se vznikem přibližně 80 urgentních příjmů druhého typu. Součástí urgentního příjmu bude lékařská pohotovostní služba. Naším cílem je zkoncentrovat lékařské kapacity do výše uvedených center, kde je v případě potřeby přímý vstup ke specializované péči, vybavení a odborníkům. Pacient tak bude mít naprostou jistotu, že v těchto centrech najde plně dostupnou zdravotní službu a kvalifikované odborníky,“ uvedl vloni ministr zdravotnictví Adam Vojtěch.

Urgentní příjem prvního typu je zřizován u poskytovatelů zdravotních služeb, kteří mají statut traumatologického centra,

případně u dalších poskytovatelů akutní lůžkové péče, kteří plní obdobnou roli na krajské úrovni.

Urgentní příjem druhého typu je zřizován u poskytovatelů zdravotních služeb, kteří disponují lůžky v odbornostech: vnitřní lékařství - interna, chirurgie, gynekologie a porodnictví, ARO a současně nepřetržitým provozem 24/7 v odbornosti klinická biochemie a radiologie a zobrazovací metody V rámci Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje by tak měly vzniknout UP v nemocnicích v Náchodě, Jičíně, Trutnově a Rychnově nad Kněžnou.

Ministerstvo zdravotnictví plánuje finančně podpořit tvorbu urgentních příjmů prostřednictvím evropského investičního programu v programovém období 2021–2027. Předpokládaná výše dotace je 150–200 milionů korun na urgentní příjmy prvního typu a 20–30 milionů korun na urgentní příjmy druhého typu. Kromě toho bude do Seznamu zdravotních výkonů zařazeno pět nových výkonů pro urgentní péči. Pro rok 2020 je pojišťovny nasmlouvaly jako signální výkony, od roku 2021 pak začnou být hrazeny.

V podmínkách Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje znamená vytvoření urgentního příjmu především přesvědčit zdravotníky (v současné době velmi vyčerpáné v důsledku personální situace ve zdravotnictví) o tom, že systém urgentních příjmů má racionální jádro a že se nejedná o „nápad shora“, který jim v běžné praxi nijak nepomůže. Alespoň tak

situaci vidí jičínský kardiolog, MUDr. Jiří Nový, člen pracovní komise pro systémové řešení urgentních příjmů zřízené ministerstvem zdravotnictví. Zavedení urgentního příjmu obnáší podle něj nejen centralizování péče nyní poskytované jednotlivými ambulancemi, ale především změnu systému přijímání a ošetřování pacientů. Jedním ze základních principů je rozdělení pacientů dle priorit již v okamžiku vstupu do nemocnice, a to použitím tzv. triáže, která má svá jasně definovaná pravidla, stejná po celém světě. Nový systém už funguje na jičínské interně a neurologii. „V situaci, kdy chodí do akutních ambulancí čím dál více lidí, je triáž efektivní způsob určení priorit ošetření dle stavu pacienta. Nelze však zavádět něco nového bez správného nadšení personálu. Ne všichni tedy budou připraveni urgentní příjmy zavést ve stejném čase, ačkoliv dříve či později bude tento systém fungovat všude,“ přibližuje MUDr. Nový svůj pohled z praxe. Fakt je podle něj ovšem ten, že čím dříve jednotlivé nemocnice urgentní příjmy zavedou, tím dříve budou moci čerpat dotace na jejich provoz. Příští rok by se navíc podle MUDr. Nového měl změnit systém úhrad zdravotních pojišťoven. „Začne platit pětice kódů, které zahrnují triáž, klinické vyšetření lékaře UP, sledování pacienta, atd. Takto vykázanou činnost tedy bude pojišťovna proplácet, což bude pro nemocnici nezanedbatelný zdroj příjmů,“ uzavírá MUDr. Jiří Nový.

-LCh-

Krajští záchranáři převedli svou loňskou činnost do čísel

Ing. Aleš Cabicar

Na tiskové konferenci v pondělí představitelé ZKS KHK seznámili přítomné novináře s výsledky jejich práce v roce 2019. Konference byla zároveň příležitostí k představení nových sanitních vozů pro základny v Hradci Králové, které byly pořízeny ve spolupráci se zřizovatelem, tedy Královéhradeckým krajem. Chybět proto nemohl jeho zástupce, náměstek hejtmana pro oblast zdravotnictví Aleš Cabicar.

ZKS KHK provozuje šestnáct základen ve třinácti městech kraje, z nichž vyjíždí dvaatřicet výjezdových skupin. V deseti z nich, včetně posádky letecké záchranné služby, je trvale přítomen lékař. Zbývající počet tvoří nelékařské výjezdové skupiny rychlé zdravotnické pomoci. K 1. říjnu 2019 došlo k významné organizační změně na základně Nový Bydžov. Výjezdová skupina rychlé lékařské pomoci k tomuto datu začala fungovat v setkávacím systému. Zároveň došlo k navýšení kapacity základny o posádku rychlé zdravotnické pomoci. Zefektivnila a zlepšila se tak dostupnost neodkladné přednemocniční péče v regionu. V prosinci byla v areálu letecké záchranné služby otevřena nová výcviková a školící základna. Centrum v hodnotě 8,3 milionů bylo financováno z IROP, státního rozpočtu a částečně také prostředků kraje. Krajská záchranka tak získala moderní pracoviště určené k nácviku práce ve složitých podmínkách. Odpovídá tomu jeho vybavení, včetně otočného modelu osobního automobilu, který se dá otočit na bok nebo střechu. Zahájeny byly rovněž přípravné práce na rekonstrukci výjezdové základny v Temném Dole na Trutnovsku. Od roku 2022 by měla začít

sloužit jako zázemí pro další výjezdovou skupinu ZKS. Jejím zavedením se zlepší dostupnost horských středisek a tím také potřebná zdravotní péče jejich obyvatelům i početným návštěvníkům Krkonoš.

Důležitým prvkem fungování ZKS je pravidelná obnova vozového parku. V loňském roce bylo pořízeno celkem čtrnáct nových vozidel. Tři z nich byly malé sanitní vozy Škoda Kodiaq, určené pro výjezdy rychlé lékařské pomoci v setkávacím systému. Ostatní jsou velká sanitní vozidla VW T6.

Důležitou roli v práci záchranářů představuje zdravotnické operační středisko. Pět operátorů v denní a čtyři v noční směně v uplynulém roce přijalo celkem **76 196 hovorů** jen na tísňové lince 155. Prostřednictvím telefonů a radiostanic operátoři vyřešili celkem **268 587** relací. Každých šest až sedm minut tak na tísňové lince 155 řeší náročné a leckdy mimořádně vyjádě telefonáty, oznamující přímé ohrožení života blízkého člověka. Ve více, než 600 případech zahájili operátoři telefonicky asistovanou neodkladnou resuscitaci.

Výjezdové skupiny ZKS KHK v loňském roce zrealizovaly celkem **52 002** výjezdy. Ve srovnání s rokem 2018 to znamená meziroční pokles o 0,8%. V celém Královéhradeckém kraji tak vyjíždí sanitka ZKS do akce každých 10 minut. 19% všech zásahů realizují lékařské posádky, zbytek množství připadá na posádky rychlé zdravotnické pomoci. V **507** případech zahájili záchranáři neodkladnou resuscitaci pacienta pro náhlou zástavu srdce a krevního oběhu (NZO). Primární úspěšnost, tedy stav, kdy se povedlo na místě události

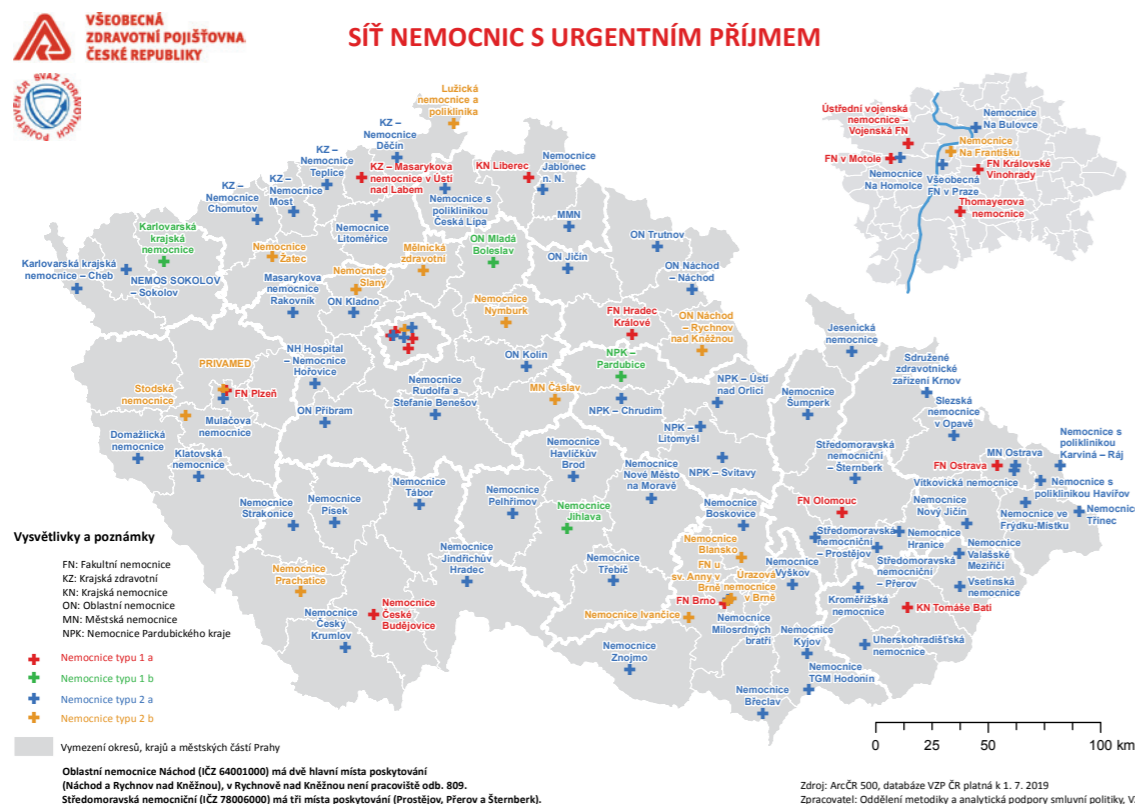
úspěšně obnovit spontánní srdeční aktivitu nemocného, činila 39,3%. O úspěšnosti resuscitací, prováděných v terénu našimi posádkami, ovšem nejlépe vypovídá údaj, který označujeme jako úspěšnost sekundární. Ta činila v loňském roce 16,2%. 12% z těchto nemocných pak dokonce opustilo brány nemocnice s minimálním nebo žádným neurologickým deficitem. Svůj podíl na úspěšnosti resuscitací má nepochybně také stále častější nasazování first responderů, ať už z řad příslušníků složek IZS, Horské služby, nebo proškolených laiků, aktivovaných prostřednictvím speciální mobilní aplikace. Stále častější jsou first respondeři vybavení automatizovanými externími defibrilátory (AED). 121 nemocných s NZO tak při příjezdu ZKS již mohlo být resuscitováno s využitím tohoto přístroje. Pomocí AED bylo podáno celkem 126 léčebných elektrických výbojů, což dokonce vedlo k tomu, že šest pacientů mělo při příjezdu posádky ZKS již obnoven funkční krevní oběh.

Vrtulník LZS Kryštof 6 odstartoval v loňském roce do akce **601krát**. Při těchto, převážně primárních (95,3%) zásazích, ošetřili záchranáři 573 pacientů. Není bez zajímavosti, že 57 zásahů (9,5%) bylo realizováno v režimu nočního letu. Tato skutečnost jen zdůrazňuje oprávněnost zavedení nepřetržitého provozu LZS HK. K rozšíření letové pohotovosti na h 24/7 dojde od 1.1.2021. Přesto již v průběhu loňského roku absolvovali všechny všichni pracovníci LZS HK příslušný výcvik používání speciálních brýlí pro noční vidění (NVG). S ohledem na bezpečnost při zásazích v režimu nočního letu tak již nyní mohou posádky LZS NVG využívat.

Většinu z pacientů LZS představovali zranění (64%), nejčastěji při dopravních nehodách nebo pádech z výšky. V rámci mezikrajské spolupráce zasahovala LZS nejčastěji v Pardubickém (129 případů) a Středočeském (19 případů) kraji. Zásahy v nepřístupném terénu si patnáctkrát (2,5%) vyžádaly využití lanového podvěsu. Nejčastěji tomu bylo v oblasti Krkonoš.

ZKS KHK je zároveň aktivní v rámci celé řady pilotních či výzkumných projektů. Více než rok například letečtí záchranáři mohou podávat transfúzní přípravky přímo v místě vážných úrazů a v průběhu letošního roku je rozšíří na podání plné krve. Zároveň se účastníme evropského výzkumného projektu Escape-Net a EuReCa zabývajících se problematikou srdečních zástav.

Ivo Novák
tiskový mluvčí ZKS KHK

Očima tiskové mluvčí

Vážení zdravotníci,
zaměstnanci nemocnic, kolegové,

V uplynulém čtvrtletí jsem se s některými z vás opět setkala s fotoaparátem nebo tužkou v ruce a snažila jsem se proniknout do tajů vaší profese, abych mohla o vaší záslužné práci dát vědět veřejnosti. Mnohé zprávy z našich nemocnic byly skutečně velmi úspěšné a pomohly k vytváření dobrého jména jednotlivých nemocnic i krajského zdravotnictví jako celku. Během tohoto období jsme se také bránili některým méně pozitivním mediálním kauzám, novináři však většinou stáli na naší straně a pomohli nám informovat veřejnost o tom, co se nám daří.

Sledovat dění ve všech našich nemocnicích můžete na webových stránkách www.zhkhk.cz nebo na facebookové stránce **Nemocnice Královéhradeckého kraje – zhkhk**. Budu ráda, když se stanete fanoušky této stránky a informace vám tak neuniknou.

Aktuálně se také znovu rozjíždí projekt Studuj zdravku, který má pomoci nalákat absolventy základních škol ke studiu zdravotnických oborů a následné práci v nemocnici. Projekt organizuje Střední a vyšší odborná zdravotnická škola v Trutnově, se kterou jsme navázali spolupráci. Začínáme vyhledávat zajímavosti, které by děti mohly oslovit, včetně poutavých příběhů zaměstnanců našich nemocnic, se kterými budeme natáčet krátká videa. Pokud máte tip či zájem se projektu účastnit, prosím ozvěte se mi.

Děkuji vám za spolupráci a budu ráda za vaše nápady a tipy na články a reportáže.

Lucie Chytilová, tisková mluvčí

Petra Kubečková

Anna Hamplová

Martina Špringerová

Iva Serbousková

Prim. MUDr. Jiří Štefáček

Zleva: Štěpánka Kuntová a Adéla Krýzová

Adéla Dušková

Monika Pišťáková

MUDr. Radek Válek

Michaela Perůtková

Barbora Jakšíková

Prim. MUDr. Miroslav Nývlt se svým týmem trutnovské dialýzy

KRÁLOVÉHRADECKÁ
LÉKÁRNA a.s.

Na jaro jsme připraveni, a co Vy?

U nás
jsou ceny
opravdu
výhodné!

UŠETŘÍTE
20 Kč

akční cena:
99 Kč
běžná cena:
119 Kč

Muconasal Plus nosní sprej 10 ml

Muconasal Plus bezprostředně po podání snižuje otok nosní sliznice a způsobuje rychlé a dlouhodobé zprůchodnění nosu. Účinek přípravku se projeví během 5 minut a přetrvává až 8-10 hodin. Přípravek Muconasal Plus lze použít u běžných nachlazení a při alergické rýmě ke snížení otoku zduřelé nosní sliznice a zprůchodnění nosu. Nosní sprej Muconasal Plus je určen pro dospělé, dospívající a děti od 6 let. LÉČIVÝ PŘÍPRAVEK, ČTĚTE POZORNĚ PŘÍBALOVÝ LETÁK.

UŠETŘÍTE
20 Kč

akční cena:
479 Kč
běžná cena:
499 Kč

Sarapis Plus a Sarapis Soja 60 kapslí

SARAPIS Plus obsahuje včelí produkty - včelí mateří kašičku a květový a fermentovaný pyl. Dalšími složkami výrobku je extrakt ze šalvěje, koenzym Q10, Beta-karoten. SARAPIS Plus je významným zdrojem vitamínu C, vitamínu E, vitamínu K a vitamínu D3, chromu, železa a selenu. Není určeno pro osoby citlivé na včelí produkty. Osoby se zvýšenou srážlivostí krve, by měli užívání konzultovat s lékařem (vitamin K). Sarapis Soja je doplněk stravy pro období klimakteria. Působí blahodárně také v období před a po menopauze. Přípravek je též vhodný pro ženy, které nechťejí nebo nemohou užívat hormonální substituční terapii. Doplněk stravy.

UŠETŘÍTE
18 Kč

akční cena:
138 Kč
běžná cena:
156 Kč

Biotussil kapky + navíc vit. C 60 tablet

Biotussil perorální kapky je tradiční rostlinný léčivý přípravek, který se užívá jako pomocný lék při onemocnění dýchacích cest, dále při rýmě a zánětu vedlejších nosních dutin. Použití tohoto tradičního rostlinného léčivého přípravku je založeno výlučně na zkušenosti z dlouhodobého použití. Přípravek BIOTUSSIL je určen pro dospělé, dospívající a děti od 4 let věku. LÉČIVÝ PŘÍPRAVEK, ČTĚTE POZORNĚ PŘÍBALOVÝ LETÁK.

akční cena:
85 Kč
běžná cena:
99 Kč

UŠETŘÍTE
14 Kč

Valetol 24 tablet

Léčivý přípravek Valetol obsahuje kombinaci látek, které působí proti bolesti různého původu, snižují horečku a léčí zánět. Protibolestivý účinek nastupuje asi půl hodiny po užití přípravku a trvá několik hodin. Přípravek mohou užívat dospělí a mladiství od 15 let. LÉČIVÝ PŘÍPRAVEK, ČTĚTE POZORNĚ PŘÍBALOVÝ LETÁK.

UŠETŘÍTE
90 Kč

akční cena:
109 Kč
běžná cena:
199 Kč

Coldrex citrón 14 sáčků

Coldrex Horký nápoj Citron je přípravek proti nachlazení a chřipce. Obsahuje paracetamol proti bolesti a horečce, dále fenylefrin, který uvolňuje ucpaný nos a vedlejší nosní dutiny a vitamín C. Přípravek Coldrex Horký nápoj Citron se užívá k úlevě od nepříjemných příznaků chřipky a nachlazení, odstraňuje bolest v krku, bolest hlavy, svalů i kloubů, uvolňuje ucpaný nos a vedlejší nosní dutiny, snižuje horečku a doplňuje vitamín C. Sáčky Coldrex Horký nápoj Citron jsou určeny pro dospělé a dospívající od 15 let s tělesnou hmotností nad 50 kg. LÉČIVÝ PŘÍPRAVEK, ČTĚTE PEČLIVĚ PŘÍBALOVOU INFORMACI.

U nás jsou ceny opravdu výhodné!

Nabídka platí do vyčerpání zásob.
Ceny platné i na www.khl.cz.